

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

29.01.2020

Deres dato:

KOPI

Vår ref:

2018/8439

Deres ref:

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon

May Brit Myrholt Gorseth, +47 74168057

Sandøya III - Oversendelse av klage på vedtak om arealutvidelse av lokaliteten - Refsnes Laks AS

Fylkesmannen finner ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljødirektoratet for behandling.

Vi viser til klage fra Fosen naturvernforening datert 24.02.2019 på vedtak om arealendring av lokalitet 19135 Sandøya III i Åfjord kommune (vedlegg 16).

Klagen gjelder bl.a. Fylkesmannens tillatelse til arealutvidelse etter forurensningsloven av lokalitet Sandøya III i brev datert 29.01.2019 (vedlegg 13 og 14).

Fosen Naturvernforening sendte inn en klage på tillatelse etter forurensningsloven i brev datert 24.02.2019. Klagen ble mottatt hos oss den 04.03.2019.

Bakgrunn

Klagen gjelder søknad fra Refsnes Laks AS om arealutvidelse av lokalitet Sandøya III med 2 bur datert 18.01.2018. Oversendt til orientering fra Trøndelag fylkeskommune 21.03.2018 (vedlegg 2-10).

Søknaden ble oversendt fra Fylkeskommunen til Fylkesmannen for behandling 05.10.2018 (vedlegg 12). Roan kommunes (nå Åfjord kommune) vurdering av søknaden i forhold til kommuneplanens arealdel med den innkomne merknad, som var vedlagt søknaden (vedlegg 12). Merknaden kom fra Fosen Naturvernforening.

Fra tidligere av hadde virksomheten tillatelse etter forurensningsloven til MTB på 2340 tonn som ble gitt i brev av 23.09.2016. Denne tillatelsen ble endret etter klagebehandling av Miljødirektoratet i brev datert 13.09.2016 (ref 2016/3304).

Planavklaring og kommunal behandling

E-postadresse:
fmlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.fylkesmannen.no/tl
Org.nr. 974 764 350

Lokaliteten Sandøya III ligger i et område som ifølge kommuneplanens kart ligger i et område hvor havbruksanlegg kan tillatelse.

Søknaden ble behandlet av Roan kommune (nå Åfjord kommune) den 30.08.2018. Roan kommune anbefalte at det skulle gis tillatelse til omsøkt arealutvidelse.

Tillatelser og uttalelser

Fiskeridirektoratet region Midt ga en uttalelse til søknaden knyttet opp mot interesseavveining ved arealbruk for akvakultur i brev datert 12.06.2018 (vedlegg 12).

Fylkesmannen i Trøndelag ga tillatelse etter forurensningsloven til å øke arealet, i brev datert 29.01.2019. (Vedlegg 13 og 14)

Fylkesmannen kom med en uttalelse etter § 16 i akvakulturloven 29.01.2019 (vedlegg 15).

Trøndelag fylkeskommune ga en tillatelse etter akvakulturloven i brev datert 11.04.2019 (vedlegg 18).

Fylkesmannen gav ikke klagen oppsettende virkning i brev datert 07.03.2019 (vedlegg 17)

Fylkesmannen ba Refsnes Laks AS om eventuelle kommentarer til klage i e-post sendt 25.03.2019 (vedlegg 1). Virksomheten har ikke kommet med kommentarer.

Vurdering av klageadgang og overholdelse av klagefrist

Utslippstillatelsen til Refsnes Laks AS på lokaliteten Sandøya III er et enkeltvedtak og kan dermed påklages.

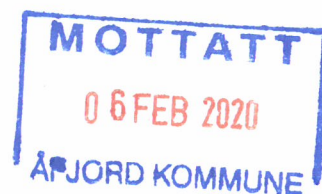
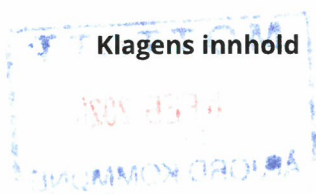
I henhold til forvaltningsloven § 29 er fristen for å klage 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet fram, eller fra det tidspunktet vedkommende har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

Tillatelsen fra Fylkesmannen til arealutvidelse for lokaliteten ble gitt 29.01.2019. Klagen er datert 24.02.2019. Fylkesmannen konkluderer med at klagen er framsatt i tide.

Fosen Naturvernforening er en forening som ifølge formålsparagrafen skal arbeide for "å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig aktivitet ikke overskrider tålegrensen i naturen...". Fosen Naturvernforening har, ifølge brev datert 8.9.2010, 44 medlemmer fra hele Fosen, med et flertall fra Rissa.

For å avgjøre om en organisasjon har rettslig klageinteresse, må bl.a. spørsmålet som saken reiser ligge innenfor organisasjonens formål og organisasjonen må ha en viss aktivitet. Organisasjonen må i tillegg være noenlunde representativ for de interesser som skal ivaretas.

Fylkesmannen har i denne saken vurdert det slik at Fosen Naturvernforening fyller kriteriene for rettslig klageinteresse.

Fosen naturvernforening klager på vedtaket om arealendring for lokaliteten Sandøya III i Åfjord kommune til Refsnes Laks AS.

Fosen naturvernforening har i sin klage bl.a. følgende innvendinger:

- Miljøundersøkelsene
 - B-undersøkelser som ikke er av nyere tid
 - Undersøkelsene viser dårlige resultater på enkeltområder
 - Foretatt på feil tidspunkt
 - Strømmålingene er ikke gjort i nærheten av anlegget
 - Strømmålingene er gjort i en liten representativ periode
 - Fôrrester på bunnen under anlegget
- Forurensing
 - Området er grunt med mange holmer og skjær
 - Samlet belastning for område og miljømessig forsvarlig
 - Utslipp av organisk avfall og næringssalter og støy
- Biologisk mangfold
 - Svært viktig beite- og yngelområde for en rekke fugler
 - Flere verdifulle naturtyper på øyene, strendene og i gruntvannsområdene
 - Brandfjorden er et viktig gyteområde for torsk
 - Kamskjellforekomster like ved med forekomster med alle årsklasser
 - Ok-program for kamskjellforekomsten – ber om å få oversendt dette til vurdering
 - Området er omkranset av verneområder
- Anleggets plassering
 - Anlegget ligger i et område som er udefinert i kommunes arealdel
 - Anlegget ligger helt inn til land på Sandøya
 - Anlegget ligger ved en hovedfarled
 - Negativ utvikling for området som er viktig for friluftsbasert reiseliv, fritidsfiske, rekreasjon, landskapsbilde, skjærgårdslandskapet
 - Anlegget vil være i strid med Fiskeoppdrettsloven
 - Anlegget vil være i strid med akvakulturregelverket
 - Anlegget er i strid med Forurensingsloven
- Medisinrester i fôr
 - Fôrrester som villfisk spiser vil utgjøre en fare for human helse
 - Fôrrester i magen på villfisk
 - Informasjon og varslingsystem for fritidsfiskere og yrkesfiskere
- Økt lusepress og rømming
 - Skade på villaks
 - Genetisk forurensning

Kommentarer til klage

Refsnes Laks AS har ikke kommet med kommentarer til klagen.

Fylkesmannens vurdering av klagen

Fylkesmannen har i vår vurdering etter forurensningsloven ikke gått inn i problematikk knyttet til resultatene for B-undersøkelsene. Disse er det fiskeridirektoratet som har forvaltningsansvaret for. De er likevel vurdert i selve tillatelsen. Det samme gjelder strømmålingene.

Anleggets plassering og farled er Kystverkets sitt ansvarsområde og i henhold til kommunen, så ligger lokaliteten i et område som er avsatt til formålet i arealplanen. Fylkesmannen vurderer derfor ikke disse klagepunktene.

Medisinrester i fôr og varslingsplikt, er Mattilsynets regelverk. Når det gjelder bruk av medikamenter og kjemikalier så vi er også bekymret for effekten av lakselusmidler på miljøet. Spesielt med tanke på den store mengden og den samlede belastningen. Dette gjelder ikke spesielt dette anlegget, men generelt.

Oppdrettsselskapene har imidlertid krav til å vurdere å bytte ut kjemikalier med helse- og miljøskade med midler som har mindre helse- og miljøskade. Dette skal være en løpende vurdering. Ut over dette, er det andre myndigheter som gir tillatelse til bruk av de ulike lusmidlene. Ut fra vår informasjon er antibiotika lite brukt i oppdrettsnæringen i dag.

Når det gjelder yngelområdet for torsk og andre fiskeinteresser, så har Fiskeridirektoratet svart opp dette i brev datert 23.04.2018. Fylkesmannen har svart opp disse i vår uttalelse datert 10.12.2018.

Rømming er også Fiskeridirektoratets forvaltningsområde og vi vurderer ikke dette her.

Forurensning:

Når det gjelder C undersøkelsen så er dette Fylkesmannens ansvar. C-undersøkelsen datert 13.03.2015 fikk Fylkesmannen i epost datert 08.01.2016, fra bedriften. Det er denne som er lagt til grunn for arealutvidelsen.

Fosen Naturvernforening skriver at den samlede belastningen i området ikke er vurdert. Vi har vurdert den samlede belastning i vår tillatelse. Da dette gjelder arealutvidelse og ikke biomasseutvidelse, vil den samlede belastningen forurensningsmessig ikke endres. Sandøya III er i tillegg en liten lokalitet med en MTB på kun 2340 tonn.

Når det gjelder utslipp av organisk avfall og næringsstoffer, så vil ikke dette endre seg da utvidelsen kun gjelder arealet og ikke biomassen.

Fylkesmannen gav ny tillatelse slik at arealendringen ble tatt med og det ble gitt oppdaterte vilkår, der NS9410 standarden skal følges. Dette vil gi en tettere oppfølging av lokaliteten hvis undersøkelsene viser dårlige resultater.

Med de kravene som er satt til overvåking, kan ikke Fylkesmannen se at tillatelsen er i strid med forurensningsloven.

Effekter på biologisk mangfold og føre-var-prinsippet

Vi har i vår tillatelse vist til at vi har kunnskap om det biologiske mangfoldet i området. Samlet sett mener Fylkesmannen at de naturgitte betingelsene og lokalitetens beliggenhet tilsier at den omsøkte

biomassen, med påfølgende utslipp til vann, ikke vil medføre uakseptabel risiko for forurensning, verken på lokaliteten eller i resipienten/fjorden som helhet. Dette er kun en arealutvidelse.

Fylkesmannen har etter en samlet vurdering ansett kunnskapsgrunnlaget i denne saken som tilstrekkelig for å kunne fatte vedtak i saken, jf. forvaltningsloven § 17 og naturmangfoldloven § 8. Føre-var-prinsippet ble derfor ikke tillagt særlig vekt.

Av andre utslipp i området så ligger lokaliteten Brandsfjorden inne i Brandsfjorden. Lokaliteten ligger 2,34 km sørøst for Sandøya III.

Oppsettende virkning

Fylkesmannen har i brev at 03.07.2019 (vedlegg 18) avslått anmodning om oppsettende virkning.

Konklusjon

På bakgrunn av søknad og etter en helhetlig vurdering av de miljømessige, tekniske og økonomiske forhold ga Fylkesmannen tillatelse etter forurensningsloven § 11 på spesifiserte vilkår med hjemmel i § 16 i samme lov.

Krav til virksomheten om miljøundersøkelser vil videre dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten/fjorden. Dersom miljøundersøkelser viser at belastningen på lokalitetens nærsone overskrider lokalitetens tålegrense eller at resipienten/fjorden påvirkes negativt, kan Fylkesmannen redusere tillatt stående biomasse eller trekke tilbake tillatelsen, jf. forurensningsloven § 18.

Fylkesmannen finner ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljødirektoratet.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

May Brit Myrholt Gorseth
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Sandøya III - klage til uttalelse
- 2 C-undersøkelse Sandøya III 2017.07.14
- 3 B-undersøkelse
- 4 Strømmåling
- 5 Bunntopografi
- 6 Sandøya Vedleggsett Søknad 0118
- 7 Kart med godkjent og omsøkt plassering
- 8 Kart med fortøyning
- 9 Sandøya søknad areal utvidelse0118
- 10 Sandøya III - søknad om arealendring på lokalitet - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 11 Sandøya III - Refsnes Laks AS - Uttalelse til omdisponering av lokalitet - Roan kommune

- 12 Sandøya III - oversendelse for behandling - søknad om arealendring av anlegg på lokaliteten - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 13 Sandøya III - Oppdatert utslippstillatelse for lokaliteten - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 14 Sandøya III - Oversendelse av oppdatert utslippstillatelse for lokaliteten - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 15 Sandøya III - Arealutvidelse - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 16 Sandøya III - klage - søknad om utvidelse av akvakulturanlegg med to bur - Refsnes Laks
- 17 Sandøya III - søknad om oppsettende virkning - ikke tatt til følge
- 18 Sandøya III - gitt tillatelse til utvidelse av areal - Refsnes Laks AS - Roan kommune
- 19 Sandøya III - oversendelse for klagebehandling - klage på vedtak om arealutvidelse på matfisklokalitet for laks -ørret og regnbueørret - Refsnes Laks AS - Roan kommune

Kopi u/vedlegg til:

Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Fiskeridirektoratet Region Midt	Pb. 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fosen naturvernforening	Ytre Ringvei 32	7100	RISSA
Mattilsynet, Region Midt	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD

